

Ao Bà Om

--- Sorya ---

Trà Vinh là một tỉnh đồng bằng ven biển, nằm trên vùng đất hạ lưu sông Cửu Long, một vùng đồng bằng màu mỡ do chín con rồng phù sa bồi đắp tạo nên. Cách nội thành khoảng ba bốn cây số, bên cạnh chùa Ăng cổ kính, ta sẽ nhìn thấy một cụm cây xanh khoe sắc đó là quang cảnh ao Bà Om

Ao Bà Om có hình vuông, mặt nước lúc nào cũng phẳng lặng trong xanh, chung quanh ao là những hàng cây xanh, to, cao tỏa bóng rợp mát. Đặc biệt, những hàng cây xanh có tuổi hàng trăm năm. Trải qua thời gian dài bị mưa gió xói mòn gốc cây để trở bộ rễ mang nhiều hình thù kỳ lạ, rần rởi, cổ kính và có giá trị về bảo tàng tự nhiên học... Bà con Khmer xưa nay vẫn gọi là ao hồ này là Srar Cu (hồ đôi). Trải qua nhiều thế kỷ, Srar Cu đã trở thành câu chuyện truyền thuyết phong phú, hấp dẫn, nhưng tên gọi phổ biến nhất vẫn là ao Bà Om.

Sự hình thành ao Bà Om có nhiều truyền thuyết khác nhau, trong đó truyền thuyết thuyết phục nhất - kể rằng: Ngày xưa, nơi này là vùng đất mới, xung quanh có nơi phù sa biển còn đang bồi, nên chưa được nước ngọt trời cho (nước mưa) là niềm hạnh phúc chung của dân làng. Vì lẽ ấy họ rủ nhau đào hồ ao để có nước ngọt xài chung. Lúc đó trong xã hội Khmer giữa phái nam và phái nữ đang tranh chấp nhau về quyền lợi. Phái nữ đòi quyền bình đẳng với nam giới, muốn được phái nam đi cưới hỏi, chiều chuộng, phái nam ỷ vào sức mạnh cứ muốn phái nữ đi hỏi mình làm chồng. Vì xã hội Khmer trước đây theo mẫu hệ nghĩa là phụ nữ nắm giữ tất cả trong gia đình, việc đặt họ cho con phải lấy theo họ của mẹ, cưới xin thì phụ nữ phải lên xin cưới hỏi nam giới... Hai phái nam và nữ này thừa kiện nhau quyết liệt. Không biết xử ra sao cho xuôi, nhà vua bèn ra lệnh cho một bên nam và một bên nữ thi nhau đào ao. Bên nào đào xong trước, thì được hưởng tất cả quyền lợi của mình đòi hỏi. Phái nữ chọn địa điểm ao sẽ đào gần chùa Ăng do bà Om chỉ huy. Phái nam chọn địa điểm gần chùa Prastropheăng ngày nay. Hai bên hện nhau sẽ đào vào một đêm trăng sáng, lấy giờ sao mai mọc để làm mức thắng thua.

Ngày nay ao Bà Om vẫn giữ được vẻ đẹp duyên dáng, thơ mộng, hằng ngày thu hút khách thập phương đến tham quan tấp nập. Các em học sinh Việt, Khmer, Hoa gần xa đến cắm trại vào những ngày nghỉ hè. Bà con nông dân sau giờ lao động mệt nhọc ra ngồi ngắm cảnh để thư thả tâm hồn.

Cảnh thơ mộng của ao hồ là nơi lý tưởng cho những đôi trai, gái hẹn hò gặp nhau tâm tình để kết bạn trăm năm. Những cặp vợ chồng mới cưới, sau lễ kết duyên dẫn nhau ra ngắm cảnh, chụp hình, quay phim kỷ niệm để nhớ thời đẹp nhất của mình.

Ao Bà Om là một kỳ tích gắn liền với phong tục tập quán của bà con Khmer từ xưa nay - hằng năm, cứ đến ngày lễ Ok Om Bok cúng trăng mừng lúa chín đầu mùa, bà con Khmer gần xa kéo nhau ra tổ chức cúng trăng vui chơi, múa Rom Voong, thả đèn gió, mở hội thi thời trang, hội thi chọn sắc đẹp... càng tô điểm cho cảnh ao hồ thêm náo nhiệt sinh động.